

REMISSVAR

2020-01-07

Finansdepartementet Dnr: Fi2019/01016/S3

Skatte- och tullavdelningen
Enheten för skatteadministration, skatteavtal och
tullfrågor

Omedelbar verkställighet av beslut om återbetalning enligt husavdragets fakturamodell

Småföretagarnas Riksförbund är ett förbund av småföretagare för småföretagare och har som syfte att påverka politiska beslut för att göra det enkelt, tryggt och lönsamt att driva företag. Förbundets näringspolitiska program inrymmer förslag på vad som behöver förändras och förbättras för att stärka företagsklimatet för mikro- och småföretag på ett nationellt plan. En viktig aspekt i detta arbete är att förbättra dialogen och samförståndet i gränserna mellan en företagares vardag och svensk myndighetsutövning. I stor utsträckning tenderar småföretagare att vara en svagare part än myndigheter beträffande regelverk och tillämpning av desamma, vilket förstärker upplevelsen av orättvisa villkor, ökat regelkrångel och en negativ attityden till företagande. Skatteverkets promemoria Omedelbar verkställighet av beslut om återbetalning enligt husavdragets fakturamodell tyder på att denna maktfördelning och upplevelse vidmakthålls även år 2020.

Remissvaren ska vara Finansdepartementet tillhanda senast 7 januari 2020, men reglerna föreslås av Skatteverket gälla fr.o.m. 1 januari 2020, alltså en vecka innan remissbehandlingen genomförts. Skatteverket verkar således ta den demokratiska processen med en klacksparck.

Att öka rättsosäkerheten för företag, i synnerhet de minsta, visavi Skatteverket riskerar att få motsatta effekter än vad som verkar eftersträvas. Skatteverkets e-tjänst vid ansökningar om utbetalning är fortfarande inte tillräckligt enkel och tydlig för att förhindra risk att fel uppgifter fylls i. När detta komplicerade system dessutom föreslås skapa ytterligare risker och administrativt krångel för företagen kommer fler att undvika ROT-uppdrag och i stället arbeta ROT-fritt. Vid tillfällen med skilda uppfattningar om eventuell återbetalning måste myndigheten ha ett större ansvar för administrativa kvistigheter och snickaren mer kunskap om virket för övrigt.

Av promemorians utformning verkar just delgivning vara Skatteverkets stora dilemma. Beslut om återbetalning av utländska utförare utgjorde 0,5 % av besluten, vilken inte borde utgöra en tillräcklig mängd ärenden för att ändra regelverket på det föreslagna viset. Om förslaget genomförs kommer svenska företag att missgynnas eftersom dessa belastas med fler regler och verkställighet innan laga kraft, medan utländska företag bara kan åka hem.

I förslaget framskymtar på en del ställen risker för *systematiska och organiserade utnyttjandet av systemet*, men är det kriminalitet som ska motverkas kanske det finns lämpligare myndigheter än enbart Skatteverket för detta uppdrag? Kriminalitet borde väl kunna hanteras av polis och

Ekobrottsmyndighet och låta vanliga företagare få behålla sina pengar till återbetalningskrav vunnit laga kraft.

Skatteverkets slarviga formulering *samtliga berörda* gäller alltså två parter: köpare och utförare, vilket innebär att det inte kan utgöra ett oöverstigit hinder för myndigheten. Att däremot göra det möjligt att verkställa beslutet innan det har vunnit laga kraft skapar en rättsosäkerhet för företagare som tack och lov "vanliga människor" slipper i Sverige.

Att ett beslut om återbetalning kommer att gälla omedelbart innebär inte att beslutet måste verkställas omgående. Detta är alltså Skatteverkets "sanning", men för alla företagare som någon gång haft annan uppfattning än Skatteverket känner till den krassa verkligheten. Detta visas även lite längre fram i texten där det sägs att den som ett beslut om återbetalning riktar sig mot blir skyldig att betala fordran även om beslutet överklagas. Av Skatteverket önskade pengar ska alltså dras från företaget så att denne inte har råd med juridisk hjälp och en rättvis rättstillämpning. Möjlighet till anstånd föreslås, men här kan man utgå från den verkliga hanteringen, d.v.s. att denna möjlighet kommer att användas restriktivt av Skatteverket. Man föreslår att bankgaranti kan användas som säkerhet vid anstånd, men man garanterar inte att någon bank ställer ut denna. Den enskilde har rätt till ersättning om det visar sig att Skatteverket inte behöver ta säkerheten i anspråk, men det lär väl bli som i andra sammanhang med Skatteverket att endast en bråkdel av fordran ersätts.

Det borde räcka med att utföraren vid ansökan om ersättning signerar att uppgifterna är riktiga och att inte några pengar kommer att återbetalas till beställaren/köparen. Detta skulle motverka medvetet felaktiga begäran om utbetalning. För de fall Skatteverkets handläggning utförts felaktigt ska inte utföraren belastas med vare sig extra arbete eller kostnader utan att Skatteverket till fullo ersätter detta.

Det är väsentligt att observera att t.o.m. Skatteverket inser någon form av ansvar i formuleringen *En felaktig utbetalning kan bero såväl på administrativa misstag hos utförare eller Skatteverket som på att utföraren medvetet lämnar felaktiga uppgifter*. Att därtill tro att myndigheten helt plötsligt skulle ta ett större ansvar för sina eventuella felaktigheter är kanske väl mycket att önska.

Beskrivningen att *Skyndsamhetskravet kan innebära att Skatteverket inte hinner göra tillräckligt djupa kontroller och att utbetalningar sker utan att förutsättningarna för utbetalningen varit uppfyllda* inte längre skulle gälla efter den föreslagna förändringen verkar väl naivt. Det är gott och väl att Skatteverket strävar efter snabb och effektiv handläggning, men när de börjar blanda in den 5-åriga preskriptionstiden förefaller myndighetens hastighet inte behöva några ytterligare rättsmedel.

För 2017 uppskattar Skatteverket att *det skulle fattas beslut om återbetalning till ett belopp om ungefär 56 miljoner kronor årligen och ungefär 12 miljoner kronor skulle förbli obetalda*. Man uppskattar även att trenden indikerar på minskningar. Hur Skatteverket utifrån detta kan anta att förskjutning av rättigheter ensidigt till myndigheten skulle spara 27 miljoner verkar mycket märkligt.

Att inbilla sig att Skatteverket skulle minska sina krav på återbetalning när det blir en enklare process för dem och mer rättsosäkert för den företagare som drabbas redan innan laga kraft trätt in, är väl en nåd att stilla bedja om.

Från slutet av 2015 har utförare också varit tvungna att använda Skatteverkets e-tjänst vid ansökningar om utbetalning. Således måste företaget vid denna ansökan ha tillgång till internet. Genom att ställa krav på att all kommunikation som grund kräver elektronisk postlåda, t.ex. Min myndighetspost, skulle delgivningsproblematiken falla och därmed hela detta förslag. Detta kräver

dock att Skatteverket kan hantera all sin korrespondens vis digitala medier, men den digitala mognaden verkar inte myndigheten ha än. Det vore rimligare att ställa krav på myndighetens modernisering så att det blir lätt att göra rätt.

Det måste finnas möjlighet att kommunicera med myndigheter även på andra vis, men då får utförare eller beställare särskilt begära detta. Skäl för att kommunicera via snigelpost kan vara brist på internetanslutning, ålder eller annat. Att ha postadress utanför Sveriges gränser bör inte kunna ge dispens från att använda elektronisk brevlåda.

Småföretagarnas Riksförbund vill även poängtera att om det huvudsakliga syftet är att ge ungdomar arbetslivserfarenhet och att regeringen ser detta behov som prioriterat borde även insatser om ett välfungerande lärlingssystem införas. Med största sannolikhet skulle en sådan reform skapa betydligt bättre effekt på lång sikt än det nu presenterade förslaget.

I detta ärende har förbundsordföranden Peter Thörn beslutat och näringspolitisk talesperson Erik Sjölander varit föredragande.

Med vänlig hälsning

Peter Thörn

Förbundsordförande, Småföretagarnas Riksförbund